

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут - Педагогічний

Кафедра ТiМДтаСО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні парадигми і технології дошкільної освіти

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма Дошкільна освіта

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від — 29го серпня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасні парадигми і технології дошкільної освіти
Викладач (і)	Лисенко Н.В.
Контактний телефон викладача	066 173 55 44
E-mail викладача	Nelli lysenko@ pnu. edu .ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	___3___кредити ЄКТС,90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні парадигми і технології освіти дітей дошкільного віку у закладах різного типу і різних форм власності на основі порівняльного аналізу теорії та практики освітніх систем різних країн європейської співдружності та у межах цивілізованого світу.

Її вивчення спрямовано на донесення магістрам інформації теоретичного і практичного змісту задля формування доцільних компетентностей , які забезпечуватимуть ефективність функціонування ЗДО в сучасній системі розвитку освітньої галузі.

Теоретичні матеріали та результати узагальнення прогресивного практичного досвіду спрямовані на засвоєння магістрами знань про моделювання освітніх парадигм відповідно до соціо – економічних запитів кожної країни, яка визнає пріоритетність періоду дошкільного віку , як сенситивного для її особистісного розвитку.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є володіння магістрами теоретичними знаннями і практичними вміннями та навичками творчого використання здобутків учених і педагогів - практиків у реальному педагогічному процесі сучасних ЗДО різного типу і різних форм власності.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування критичного мислення магістрів задля творчого осмислення концептуальних засад , цілей, принципів і завдань функціонування закладів дошкільної освіти в Україні на основі надбання національної системи й творчого запозичення зарубіжних досягнень.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності: ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психологопедагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

Перелік компетентностей брати ВИКЛЮЧНО з освітньої програми, зокрема, з матриць в кінці програми

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 / 4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 / 6
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2-й	012. дошкільна освіта	1-й	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Сутність і значення парадигми як методологічної засади функціонування системи дошкільної освіти .	2	2	
Тема 2. Моделювання парадигмальної філософії дошкільної освіти у контексті соціо – культурного розвитку країн на різних історичних етапах.	4	4	
Тема 3. Парадигми формальної та неформальної освіти. Пріоритетні компоненти парадигми: традиції та сучасність.	2	4	
Тема 4. Концепції інноваційної дошкільної освіти в Україні та у країнах євроспільноти. Шляхи творчих запозичень.	2	4	
Тема 5. Напрями модернізації змісту і технологій дошкільної освіти у руслі збалансованого розвитку України й освітніх систем різних країн світу.	2	4	
ЗАГ.:	12	18	

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Семестр 1-й Вид контролю – іспит Максимальна кількість балів – 100 (практичні – практичні заняття – 45 балів, контроль самостійної
---	---

	роботи – 5 балів, іспит – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн – курси на освітніх платформах Coursera Prometheus EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмових робіт	<i>Самостійне виконання завдань, аналіз власного досвіду чи досвіду, набутого у процесі практики у ЗДО, самостійні обгрунтовані міркування, які представлено у періодичній педагогічній літературі. Виконання письмових презентацій для студентів денної та заочної форми навчання з оцінкою у межах 45 бальної системи для завдань на практичних заняттях із визначеними термінами подання: для денної форми навчання – у процесі підготовки до практичних занять упродовж семестру; для заочної – аналогічно чи за 10 днів до початку сесії (електронний варіант).</i>
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання та захист не менше 50 % завдань до курсу згідно тематики лекційних занять.
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю – іспит згідно тестових завдань в обсязі 40 запитань із чотирма варіантами відповідей.</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів — Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за адресою:
[https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/Академічна добросесність](https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/Академічна_добросесність): Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічна добросесність осіб, що навчаються та працюють в університеті, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково- дослідній роботі студентів Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. - Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за адресою: <https://pnu.edu.ua/положення-прозапобіганняплагіату/> Відвідування занять Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/> національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja>

8. Рекомендована література

Основна література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Бех І. Д. Дошкільна освіта : трансформаційні орієнтири. *Дошкільна освіта в контексті ідей Нової української школи : збірник наукових праць*. Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2020. 496 с.
3. Беленька Г. Підготовка вихователів дітей дошкільного віку: вектор євроінтеграції. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2021. №(35 (1)). С.30–35. URL: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2021.354>
4. Дичківська І. М. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності: теорія і методика : монографія. Рівне: Поліграф, 2017. 420 с.
5. Закон України «Про освіту». Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38–39. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Ключові показники якості дошкільної освіти : НУМО. Платформа розвитку дошкільнят / М-во освіти і науки України. Укр. ін-т розвитку освіти. Всеукр. фонд «Крок за кроком». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2021/01/25/Klyuchovi%20pokaznyky%20yakosti%20doshkilnoyi%20osvity.pdf>
7. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія

педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.

8. Нерянова С., Гавриш Н., Піроженко Т. Державний стандарт : аналізуємо зміни. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2021. № 2. С. 4–8.
9. Парадигми розвитку та тенденції реформування шкільної освіти в Україні у добу незалежності : монографія. / колектив авт. : Дічек Н. П., Саух П. Ю., Євтух М. Б., Бойченко М. І., Антоненко Н. Б., Загородня А. А., Шевченко С. М. ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Н. П. Дічек. Київ : Педагогічна думка, 2022. 507 с.
10. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти засобами інтерактивних та продуктивних технологій : колективна монографія / [О. В. Ковшар, Н. Г. Недодатко, М. В. Бадіца, К. Є. Суятинова, А. Є. Іншаков, І. Є. Іншакова, К. І. Коновалова, М. О. Чулошнікова та ін.], за ред. О. В. Ковшар. Кривий Ріг : КДПУ, 2020. 140 с.
11. Підлипняк І. Підготовка майбутніх фахівців з дошкільної освіти до інноваційної діяльності. Acta Paedagogica Volyniensis. 2022. №2. С. 30–36.
<https://doi.org/10.32782/apv/2022.2.5>
12. Швидун Л., Майданенко С., Кульбач Л. Дошкільна освіта в контексті модернізації освітньої системи. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. «Філософія. Педагогіка». № 1 (2) 2022 рік. С.40-44.

Додаткова література:

13. Лисенко Н., Лисенко О., Матішак М. Компетентнісний підхід у сучасній парадигмі професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 63. Том 2. 2023. С.74-78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/63.2.14>
14. Лисенко Н., Лисенко О., Матішак М., Скоморовська І. Актуальні напрями професійної підготовки майбутніх магістрів із дошкільної освіти до організації проєкологічної діяльності дітей у закладах дошкільної освіти України. *Гірська школа Українських Карпат*. 27 (2022). С.105-110. doi: <https://doi.org/10.15330/msuc.2022.27.105-110>
15. Лисенко Н.В. Детермінанти наступності на тлі модернізації змісту дошкільної і початкової освіти. Шляхи забезпечення наступності в сучасній освіті дітей: ЗДО –НУШ /Колективна монографія. / За науковою редакцією дра пед. наук., проф. Лисенко Н.В. Івано-Франківськ 2023, С.45 – 54
16. Лисенко Н.В. Напрями проєкції принципу наступності в контексті модернізації української школи : вектор дошкільної освіти. *Освітній простір України*. Випуск 14. 2018. С.184-190
17. Лисенко Н.В. Принцип наступності в освітніх парадигмах минулого і сучасності. Шляхи забезпечення наступності в сучасній освіті дітей: ЗДО – НУШ /Колективна монографія. / За науковою редакцією д-ра пед. наук., проф. Лисенко Н.В. Івано-Франківськ 2023, 9 - 10 с.
18. Лисенко Н.В., Лисенко О.М. Моделювання механізмів, форм і умов забезпечення психологічного супроводу наступності в закладах освіти різного типу для дітей дошкільного – молодшого шкільного віку. Шляхи забезпечення наступності в сучасній освіті дітей: ЗДО –НУШ/Колективна монографія. / За

науковою редакцією д-ра пед. наук., проф. Лисенко Н.В. Івано – Франківськ 2023, С.55- 90

19. Лисенко Н.В., Лисенко О.М., Матішак М.В. Науково-методичні та інструментально-технологічні аспекти самостійної роботи магістрів у процесі їх фахової підготовки у ЗВО. NEW INCERTION : *Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*; голов. ред. С. І. Стрілець. Чернігів, 2022. N 1-2 (7-8). С.62-69.

20. Лисенко Н.В., Лисенко О.М., Матішак М.В. Підготовка майбутніх магістрів до впровадження новітніх технологій в екологічну освіту дітей дошкільного віку. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи.* №90, 2022. С.127-132.

21. Лисенко Н.В., Лисенко О.М., Матішак М.В. Самостійна робота студентів: шляхи удосконалення. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи.* № 88. Київ, 2022. С.135-140.

22. Лисенко, Н., Лисенко, О., Матішак, М. Формування професійного мислення майбутніх магістрів – запорука успішної реалізації завдань БКДО. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2(2023), С.3–9 doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.2.1>

23. Лисенко Н.В., Матішак М.В., Незамай М.І. Актуальні вектори цілепокладання змісту фахової підготовки майбутніх педагогів до організації освіти дітей дошкільного віку. *Актуальні питання гуманітарних наук.* №72. 2024. С.112-119

Доктор педагогічних наук, професор **Неллі ЛИСЕНКО**